

POLITYKA REWIZJI DANYCH STATYSTYCZNYCH

Główny Urząd Statystyczny

Spis treści

Wstęp	2
Definicja rewizji	2
Rewizje rutynowe w badaniach cen towarów i usług konsumpcyjnych.....	3
Rewizje rutynowe danych statystycznych cen producentów usług	4
Rewizje rutynowe w badaniach handlu detalicznego	4
Rewizje rutynowe w zbiorach statystycznych handlu zagranicznego	4
Rewizje rutynowe w zbiorach statystycznych obrotu nieruchomościami	4
Rewizje rutynowe w badaniach towarowego transportu drogowego	5
Rewizje rutynowe w badaniach przemysłu.....	5
Rewizje rutynowe w badaniu koniunktury	5
Rewizje rutynowe w badaniach budownictwa	6
Rewizje w badaniach demograficznych i rynku pracy.....	7
Zasady rewizji polskich rachunków narodowych i regionalnych	9
Rewizje w kwartalnych i rocznych rachunkach produktu krajowego brutto.....	9
Kwartalne rachunki produktu krajowego brutto.....	9
Roczne rachunki produktu krajowego brutto	10
Rewizje kwartalnych i rocznych rachunków według sektorów instytucjonalnych	10
Rewizje w rachunkach regionalnych	11
Rewizje w tablicach podaży i wykorzystania oraz w bilansie przepływów międzygałęziowych.....	12
Rewizje w badaniach parytetu siły nabywczej (PPP)	12
Sposoby informowania użytkowników o rewizjach planowanych i nieplanowanych.....	13

Wstęp

Dokument opisuje zasady rewizji danych statystycznych i korekty błędów publikacyjnych, definiując podstawowe pojęcia rewizji i błędu publikacyjnego, ich rodzaje a także sposoby publikacji oraz powiadamiania użytkowników o wprowadzanych zmianach. Zasady te mogą być zmieniane i uzupełniane w celu zachowania spójności z wytycznymi Unii Europejskiej lub innych organizacji międzynarodowych oraz w związku ze zmianami w zakresie metod zbierania danych lub źródeł danych. Europejski Kodeks Praktyk Statystycznych obliguje państwa członkowskie Unii Europejskiej do realizowania polityki rewizyjnej, która wpływa m.in. na dokładność i rzetelność prezentowanych przez statystykę danych. Prawidłowo przeprowadzona rewizja ma na celu udostępnienie danych statystycznych wyższej jakości, opracowanych w oparciu o najaktualniejsze dane źródłowe, przygotowanych zgodnie z nowymi metodami obliczeniowymi i/lub klasyfikacjami.

Rewizje danych statystycznych są regularnie stosowane w wielu obszarach badań statystycznych, w tym w szczególności: rachunkach narodowych, statystyce krótkookresowej (STS), badaniach cen, rynku pracy, produkcji, handlu zagranicznym oraz statystyce przedsiębiorstw.

Rewizji danych nie stosuje się dla wielkości i wskaźników, do których ogłoszenia zobowiązany jest Prezes GUS na podstawie aktów prawnych wskazujących termin wykonania. Oznacza to, że komunikaty i obwieszczenia Prezesa GUS opublikowane w Monitorze Polskim i Dzienniku Urzędowym GUS nie podlegają ponownemu ogłoszeniu nawet po uzyskaniu przez GUS bardziej aktualnych informacji.

Odmiernym problemem jest natomiast występowanie błędów publikacyjnych, które mogą się zdarzyć, pomimo zachowania jak największej staranności i dokładności w opracowywaniu danych statystycznych. Korekta błędów publikacyjnych nie jest zjawiskiem powszechnym, dlatego bardzo ważne jest, aby odróżnić ją od rewizji, które są wpisane w metodologię badań statystycznych.

Definicja rewizji

Rewizja danych statystycznych oznacza działania podejmowane przez służby statystyki publicznej mające na celu modyfikację opublikowanych danych statystycznych. Korekta błędów w opublikowanych danych związana jest z pojawieniem się w procesie tworzenia statystyk nieumyślnych błędów. Zasady postępowania z błędami publikacyjnymi oraz sposoby informowania o nich użytkowników zostały opisane w dokumencie o tytule *Zasady postępowania z błędami publikacyjnymi*.

Rodzaje Rewizji

Wyróżnia się następujące rodzaje rewizji:

- 1) **planowane** – przewidziane do wykonania zarówno w krótszym jak i dłuższym horyzoncie czasowym, dzielą się na:
 - **rutynowe** – wynikające ze zmian wpisanych w specyfikę i metodologię badania np.: publikowanie danych wstępnych i ostatecznych, aktualizacja szeregów czasowych z tytułu wyrównań dniami roboczymi i sezonowością,
 - **główne** wśród których wyróżnia się:
 - **rewizje nieregularne** wynikające ze zmian metodologicznych w klasyfikacjach, definicjach, standardach, specyficznych wydarzeń np. rozszerzenia strefy Euro czy wejścia w życie nowego aktu prawnego,
 - **rewizje regularne** przeprowadzane regularnie np. co 5 lat, 10 lat w celu wdrożenia zmian związanych z nowymi źródłami danych (badania, spis powszechny) i/lub nowymi metodami szacunków,
- 2) **nieplanowane** (ad-hoc) – wynikają ze zdarzeń, które nie mogły być wzięte pod uwagę na etapie planowania badania/procesu statystycznego; do rewizji nieplanowanych można zaliczyć np. zaprzestanie działalności jakiegoś podmiotu gospodarczego, którego wyniki są istotne statystycznie w badanej zbiorowości lub też zmiany zaklasyfikowania jakiegoś podmiotu w ciągu roku (np. zmiana pomiędzy sekcjami PKD)

Częstotliwość rewizji wynika głównie z charakteru danych statystycznych i przyjmowanych rozwiązań systemowych. W większości obszarów statystycznych proces rewizji wyznaczają akty prawne Unii Europejskiej dotyczące statystyk Wspólnotowych a także *Wytyczne w sprawie polityki rewizji ESS dla głównych europejskich wskaźników gospodarczych (PEEIs)*. W Głównym Urzędzie Statystycznym przyjmuje się, że dane szacunkowe i wstępne z badań miesięcznych i kwartalnych oraz dane wyrównane dniami roboczymi i sezonowo zawsze podlegają rewizjom rutynowym.

Specyficzne zasady rewizji danych statystycznych w poszczególnych obszarach badań zostały opisane poniżej.

Rewizje rutynowe w badaniach cen towarów i usług konsumpcyjnych

Dane ostateczne za miesiące luty-grudzień ogłaszane w terminie ok. 15 dni po miesiącu sprawozdawczym nie podlegają rewizji. Jedynie dane za miesiąc styczeń ogłaszane są dwukrotnie, tj. dane wstępne opracowane na podstawie systemu wag (który stanowi struktura wydatków gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych) sprzed dwóch lat w terminie ok. 15 dni po miesiącu sprawozdawczym i dane ostateczne obliczone z wykorzystaniem systemu wag z roku poprzedzającego rok badany ok. 45 dni po miesiącu sprawozdawczym.

Rewizje rutynowe danych statystycznych cen producentów usług

W zakresie badania cen producentów usług związanych z obsługą działalności gospodarczej oraz badania usług w transporcie, gospodarce magazynowej oraz telekomunikacji (krótkookresowe wskaźniki cen producentów usług - SPPI) dane są ogłaszane jako ostateczne. Raz na pięć lat ma miejsce zmiana roku bazowego i wprowadzenie do obliczeń nowego systemu wagowego. Wówczas przeprowadza się rewizję danych sięgając wstecz do początku nowego roku bazowego. Zrewidowane dane są obliczane przy zastosowaniu tych samych danych cenowych i nowego systemu wagowego.

Rewizje rutynowe w badaniach handlu detalicznego

Obroty w handlu detalicznym

Bieżące, miesięczne dane są szacowane i prezentowane jako dane wstępne, a po sptywie sprawozdawczości dokonywana jest rewizja wyników miesięcznych za ostatni kwartał. Raz w roku dokonywana jest również aktualizacja szeregu danych wyrównanych sezonowo i wyrównanych dniami roboczymi.

Sprzedaż detaliczna i hurtowa oraz działalność gastronomiczna

Dane roczne wstępne publikowane są w szóstym miesiącu po okresie sprawozdawczym, następnie po sptywie pełnej sprawozdawczości w końcu dziesiątego miesiąca dokonywana jest rewizja i publikowane są dane ostateczne.

Miesięczne dynamiki o sprzedaży detalicznej wyliczane przy podstawie roku bazowego - dane wyrównane sezonowo podlegają rewizji na początku każdego roku.

Dostawy na rynek krajowy

Dane o dostawach wyliczane są w oparciu o zbiory dotyczące produkcji wyrobów przemysłowych oraz handlu zagranicznego, rewizje są powiązane z rewizjami dokonywanymi w tych wymienionych zbiorach statystycznych.

Rewizje rutynowe w zbiorach statystycznych handlu zagranicznego

Ze względu na charakter zbiorów statystycznych handlu zagranicznego co miesięcznym zmianom/rewizjom podlegają wszystkie uprzednio opublikowane dane.

Dane za miesiące poprzednie ulegają zmianom ze względu na:

- nadesłane korekty danych dotyczące miesięcy poprzednich;
- nadesłanie brakujących danych;
- wymianę danych szacowanych w systemie Intrastat danymi rzeczywistymi.

Przekazywane dane zawierają zawsze wszystkie miesiące od początku roku do miesiąca sprawozdawczego. Dane roczne są zatwierdzane w czerwcu po roku sprawozdawczym (T+6). Po tym okresie dane mogą być generowane, jednak zgodnie z przepisami korekty mogą być wprowadzane przez dwa lata (T+24). Oznacza to, że po tym terminie można mówić o zbiorach ostatecznych.

Rewizje rutynowe w zbiorach statystycznych obrotu nieruchomościami

W badaniu obrotu nieruchomościami zbiory statystyczne mają charakter „zbiorów otwartych”, gdyż rejestracja danych odbywa się przez cały rok sprawozdawczy w starostwach powiatowych i w urzędach miast na prawach powiatu. Co kwartał przekazywane są dane wstępne, aby na ich podstawie opracować wskaźniki cen lokali mieszkalnych.

Rewizja dotyczy danych za cztery kwartały roku sprawozdawczego i polega na uwzględnieniu brakujących informacji, pozyskanych po danym kwartale sprawozdawczym.

Na przełomie kwietnia i maja po roku sprawozdawczym pozyskiwane są ponownie zbiory danych dla całego roku referencyjnego, a następnie naliczane są ostateczne wyniki za rok sprawozdawczy w podziale na 4 kwartały.

Rewizje rutynowe w badaniach towarowego transportu drogowego

W badaniu towarowego transportu drogowego, prowadzonym metodą reprezentacyjną, zbiory statystyczne mają charakter „zbiorów otwartych”, gdyż ich przetwarzanie odbywa się przez cały rok sprawozdawczy. Co kwartał dane są uogólniane i przekazywane do Eurostatu.

Rewizja dotyczy danych za pierwsze trzy kwartały roku sprawozdawczego i polega na uwzględnieniu brakujących informacji, pozyskanych po danym kwartale sprawozdawczym.

W maju po roku sprawozdawczym dane podlegają ponownemu przeważeniu, a następnie naliczane są ostateczne wyniki z danymi uogólnionymi za rok sprawozdawczy w podziale na 4 kwartały.

Rewizje rutynowe w badaniach przemysłu

Produkcja sprzedana przemysłu

Miesięczne wskaźniki produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) rewidowane są co miesiąc z tytułu aktualizacji cen producenta. Dane wstępne publikowane są do 25 dnia po miesiącu sprawozdawczym, a dane ostateczne – do 55 dnia po miesiącu sprawozdawczym.

Ponadto wskaźniki te są regularnie rewidowane raz w roku z tytułu wyrównań dniami roboczymi i sezonowością, jak również co 5 lat z tytułu zmiany roku bazowego.

Roczne dane wstępne o produkcji, opracowane na podstawie miesięcznego meldunku o działalności gospodarczej oraz szacunków, publikowane są w terminie 7 miesięcy po roku sprawozdawczym. Natomiast dane ostateczne, opracowane na podstawie sprawozdawczości rocznej, publikowane są 12 miesięcy po roku sprawozdawczym.

Miesięczny wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu

Dane wstępne, opracowane na podstawie miesięcznego meldunku o działalności gospodarczej, publikowane są do 20 dnia po miesiącu sprawozdawczym. Dane ostateczne, opracowane na podstawie sprawozdania o cenach producentów wyrobów i usług, udostępniane są do 50 dnia po miesiącu sprawozdawczym.

Miesięczne wskaźniki cen są regularnie rewidowane co 5 lat z tytułu zmiany roku bazowego.

Produkcja wyrobów przemysłowych (PRODCOM)

Dane miesięczne o produkcji wyrobów przemysłowych mogą podlegać comiesięcznej rewizji w terminie do 14 miesięcy po zakończeniu roku, którego dotyczyły miesięczne okresy sprawozdawcze.

Dane roczne o produkcji wyrobów przemysłowych mogą podlegać rewizji trzy razy w roku przez okres czterech lat po zakończeniu roku sprawozdawczego. W wyjątkowych przypadkach dane mogą podlegać rewizji w dłuższym okresie ze względu na specyfikę badania produkcji wyrobów przemysłowych związaną z trudnościami w zaklasyfikowaniu niektórych wyrobów do odpowiednich grupowań PKWiU/PRODPOL.

Rewizje rutynowe w badaniu koniunktury

Rewizje danych wyrównanych sezonowo dokonywane są co miesiąc poprzez korektę całych publikowanych szeregów czasowych. W lutym danego roku dokonywana jest rewizja modelu wyrównywania sezonowego wskaźników z zakresu badań koniunktury gospodarczej.

Rewizje rutynowe w badaniach budownictwa

Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej

Miesięczny wskaźnik sprzedaży produkcji budowlano-montażowej ogółem rewidowany jest co miesiąc z tytułu aktualizacji cen producenta. Dane wstępne publikowane są do 25 dnia po miesiącu sprawozdawczym, a dane ostateczne – do 55 dnia po miesiącu sprawozdawczym.

Ponadto wskaźnik ten jest regularnie rewidowany raz w roku z tytułu wyrównań dniami roboczymi i sezonowością, jak również co 5 lat z tytułu zmiany roku bazowego.

Rewizja wskaźników sprzedaży produkcji budowlano-montażowej, związanej z realizacją budynków i obiektów inżynierii lądowej i wodnej, opracowanych miesięcznie tylko na potrzeby Eurostatu, dokonywana jest analogicznie jak rewizja wskaźnika sprzedaży produkcji budowlano-montażowej ogółem.

Roczne dane wstępne, dotyczące produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej w gospodarce narodowej (system zlecienny i gospodarczy), opracowane są na podstawie danych sprawozdawczych oraz szacunków i publikowane w terminie 7 miesięcy po roku sprawozdawczym.

Natomiast dane ostateczne, opracowane na podstawie sprawozdawczości rocznej (system zlecienny) oraz szacunków (system gospodarczy), publikowane są 10 miesięcy po roku sprawozdawczym.

Miesięczne dane o liczbie i powierzchni użytkowej mieszkań oddanych do użytkowania oraz liczbie mieszkań w budowie

Rewizja danych dokonywana jest po opracowaniu danych kwartalnych, tj.:

- w czerwcu – za wszystkie miesiące I kwartału oraz za okres styczeń – kwiecień
- we wrześniu – za wszystkie miesiące II kwartału oraz za okres styczeń – lipiec
- w grudniu – za wszystkie miesiące III kwartału oraz za okres styczeń – październik
- w marcu roku następnego – za wszystkie miesiące IV kwartału
- w maju roku następnego – aktualizacja danymi ostatecznymi za cały poprzedni rok.

Miesięczne dane o liczbie mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym

Rewizja danych dokonywana jest po opracowaniu danych kwartalnych, tj.:

- w czerwcu – za wszystkie miesiące I kwartału oraz za okres styczeń–kwiecień
- we wrześniu – za wszystkie miesiące w okresie I–II kwartał oraz za okres styczeń–lipiec
- w grudniu – za wszystkie miesiące w okresie I–III kwartał oraz za okres styczeń–październik
- w marcu roku następnego - za wszystkie miesiące w okresie I–IV kwartał.

Kwartalne dane o budynkach mieszkalnych i mieszkaniach oddanych do użytkowania

Rewizja danych kwartalnych dokonywana jest po ostatecznym opracowaniu rocznym, tj. w maju roku następnego.

Kwartalne dane o wydanych pozwoleniach na budowę i zgłoszeniach z projektem budowlanym

Rewizja danych może być dokonana po każdym kwartale za poprzednie kwartały roku sprawozdawczego.

Dane, dotyczące pozwoleń na budowę i zgłoszeń z projektem budowlanym, wyrównane dniami roboczymi i sezonowością, opracowywane wyłącznie na potrzeby Eurostatu, mogą być dodatkowo rewidowane raz do roku z tytułu ponownego dopasowania modelu.

Miesięczny wskaźnik cen produkcji budowlano-montażowej

Dane wstępne, szacowane w oparciu o informacje dotyczące zmian cen poszczególnych czynników produkcji, publikowane są do 20 dnia po miesiącu sprawozdawczym. Dane ostateczne, opracowane na podstawie sprawozdania o cenach producentów robót budowlano- montażowych, udostępniane są do 50 dnia po miesiącu sprawozdawczym.

Miesięczne wskaźniki cen są regularnie rewidowane co 5 lat z tytułu zmiany roku bazowego.

Rewizje w badaniach demograficznych i rynku pracy

Rewizje główne

W badaniach dotyczących **bilansów ludności oraz ruchu naturalnego** dane generalnie nie podlegają rewizji. Wyjątkami są: korekty/rewizje bilansów ludności mające miejsce po przeprowadzeniu Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań (co 10 lat) i opracowaniu jego wyników. Np. po NSP'2021 został zweryfikowany, tj. ponownie opracowany (na podstawie wyniku spisu NSP 2021), wcześniej upowszechniony bilans ludności za 2020 i 2021 rok (w takiej sytuacji rewizji/korekcie podlegają także wszystkie współczynniki demograficzne). Należy podkreślić, że dane zarówno sprzed rewizji, jak i po są równorzędnie dostępne (w celu zachowania ciągłości danych i możliwości ich porównania w czasie).

W **Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności** (badanie gospodarstw domowych przeprowadzane metodą reprezentacyjną) rewizje związane są z cykliczną zmianą podstawy uogólniania wyników badania na populację generalną. Wyniki BAEL uogólniane są w oparciu o dane o ludności Polski, które pochodzą z bilansów opracowywanych na podstawie przeprowadzanych co ok. 10 lat powszechnych spisów ludności i mieszkań. Po uzyskaniu nowej podstawy uogólniania wyników, stosowanej w kolejnych rundach badania, w celu umożliwienia porównań dla szeregów czasowych przeliczone zostają także dane z wcześniejszych okresów (zazwyczaj 2 lata wstecz) i dane dla takiego okresu przejściowego prezentowane są w dwóch wariantach.

Z większą częstotliwością rewizji podlegają dane wyrównane sezonowo. Większe rewizje danych wyrównanych występują w przypadku zmiany danych niewyrównanych oraz po weryfikacji modelu analizy szeregów czasowych celem lepszego dopasowania do bieżącego wzorca sezonowości, co standardowo ma miejsce raz w roku. Niewielkie rewizje danych historycznych mogą występować także po dodaniu kolejnej obserwacji kwartalnej do szeregu czasowego.

Rewizje rutynowe

Dane dotyczące **pracujących** prezentowane są w:

- Biuletynie Statystycznym -gdzie drugiego miesiąca po kwartale publikowane są dane kwartalne dotyczące jednostek o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek budżetowych niezależnie od liczby pracujących, które podlegają rewizji w następnym miesiącu.

Dane dotyczące **przeciętnego zatrudnienia i wynagrodzeń** prezentowane są w:

- Małym Roczniku Statystycznym Polski – w formie danych wstępnych,
- Roczniku Statystycznym Rzeczypospolitej Polskiej – jako dane ostateczne,
- Biuletynie Statystycznym -gdzie drugiego miesiąca po kwartale publikowane są dane kwartalne dotyczące jednostek o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek budżetowych niezależnie od liczby pracujących, które podlegają rewizji w następnym miesiącu.

Dane dotyczące **stopy bezrobocia rejestrowanego** – rewizja danych wynika z terminu dostępności danych o pełnej zbiorowości pracujących w gospodarce narodowej. W momencie uzyskania ostatecznych danych o pracujących (na przetomie miesiąca września każdego roku) dokonywana jest rewizja danych dotyczących stopy bezrobocia rejestrowanego opracowanych z wykorzystaniem wstępnych (szacunkowych) informacji dotyczących pracujących w gospodarce narodowej. Rewizja dotyczy danych miesięcznych za okres od sierpnia danego roku, aż do grudnia poprzedniego roku. Dane te oznaczone są znakiem * („gwiazdką”).

Dane z **badania wypadków przy pracy** są prezentowane w:

- kwartalnych informacjach sygnalnych oraz w Małym Roczniku Statystycznym Polski – jako dane wstępne,
- publikacji rocznej „Wypadki przy pracy w ... r.” oraz w Roczniku Statystycznym Rzeczypospolitej Polskiej – jako dane ostateczne.

Dane z badania **Struktury wynagrodzeń według zawodów** – nie podlegają rutynowo rewizji. Tylko w

przypadku wskaźnika Gender Pay Gap (GPG) jest prowadzona rewizja danych. Zgodnie z wymogami Eurostatu dane dotyczące tego wskaźnika muszą być transmitowane co roku. Ze względu na dostępność wyników badania struktury wynagrodzeń według zawodów co 2 lata, w okresach pomiędzy jego realizacją dane są opracowywane jako wstępne szacunki z wykorzystaniem innych źródeł danych. W momencie uzyskania informacji bieżących, dane poprzednio przekazane są aktualizowane w celu uspoźnienia wyników z otrzymanymi danymi z badania struktury wynagrodzeń.

W badaniu Kosztów pracy i Indeksie Kosztów Zatrudnienia – kwartalny indeks kosztów zatrudnienia podlega aktualizacji szeregów czasowych z tytułu wyrównań dniami roboczymi i sezonowością.

Zasady rewizji polskich rachunków narodowych i regionalnych

Rewizje w kwartalnych i rocznych rachunkach produktu krajowego brutto

Głębokość rutynowych rewizji zależy od dostępności źródeł danych oraz zakresu zmian wprowadzonych do statystyki sektora instytucji rządowych i samorządowych na potrzeby notyfikacji procedury nadmiernego deficytu. W ślad za polityką HERP, rewizja w rachunkach kwartalnych PKB ograniczona jest do maksymalnie:

- 15 kwartałów w I kwartale;
- 16 kwartałów w II kwartale;
- nieograniczonej liczby kwartałów w III kwartale;
- 18 kwartałów w IV kwartale.

W przypadku danych rocznych głębokość rutynowych rewizji ograniczona jest do maksymalnie:

- 3 lat w I kwartale (dane za rok N-1 mogą być przekazane po raz pierwszy);
- 1 roku w II kwartale (z wyłączeniem danych za rok N-1, które mogłyby być przekazane w I kwartale);
- bez ograniczeń w III kwartale;
- 1 roku w IV kwartale (z wyłączeniem roku N-1, który został przekazany (przynajmniej) po raz pierwszy w III kwartale lub wcześniej).

Kwartalne rachunki produktu krajowego brutto

Kwartalne szacunki PKB publikowane są w następujących terminach:

- szybki szacunek PKB – 45 dni po zakończeniu badanego kwartału,
- wstępny szacunek PKB – 2 miesiące po zakończeniu badanego kwartału.

Rewizje rutynowe

Opracowanie nowych kwartalnych rachunków narodowych uwarunkowane jest następującymi czynnikami:

- dostępność bardziej szczegółowych i aktualnych źródeł informacji w ciągu roku badanego, kiedy dane roczne nie są jeszcze opracowane;
- dostępność wstępnych oraz ostatecznych szacunków rocznych – dostosowania danych kwartalnych do danych rocznych;
- dostępność zrewidowanych szacunków rocznych – dostosowanie danych kwartalnych do danych rocznych;
- zmiana roku odniesienia przy danych nawiązanych łańcuchowo – przeważnie co 5 lat, przy okazji tzw. rewizji benchmarkingowych.

Ponadto rewizji podlegają dane wyrównane sezonowo, gdy zmieniane są dane niewyrównane sezonowo, po dodaniu kolejnej obserwacji (kwartału) do szeregu czasowego oraz po zmianie modelu analizy szeregów czasowych celem lepszego dopasowania do bieżącego wzorca sezonowości.

Harmonogram rewizji rutynowych przewiduje opracowanie szybkiego szacunku PKB oraz wstępnego szacunku PKB w następujących miesiącach:

- luty – szybki szacunek dla kwartału IV roku N-1 oraz wstępny szacunek dla kwartału IV roku N-1;
- kwiecień – rewizja kwartałów I-IV dla roku N-2 oraz I-IV dla roku N-1;
- maj - szybki szacunek dla kwartału I roku N oraz wstępny szacunek dla kwartału I roku N;
- sierpień - szybki szacunek dla kwartału II roku N oraz wstępny szacunek dla kwartału II roku N;
- październik – rewizja kwartałów I-IV dla roku N-1 oraz kwartałów I-II dla roku N;
- listopad - szybki szacunek dla kwartału III roku N oraz wstępny szacunek dla kwartału III roku N.

Rewizje główne

Rewizje główne dotyczą zmian w opublikowanych danych i wynikają z wprowadzonych zmian koncepcyjnych, definicji, klasyfikacji stosowanych w rachunkach narodowych oraz zmian w aktach prawnych, a także z dostępności nowych źródeł danych, w tym danych ze spisów. Rewizje główne, zarówno danych rocznych jak i kwartalnych, obejmują pełen szereg czasowy lub jego znacząca część.

Roczne rachunki produktu krajowego brutto

Rewizje rutynowe

W rocznych rachunkach narodowych dla PKB rewizje rutynowe dokonywane są cztery razy.

Po raz pierwszy roczna wartość PKB dla roku N-1, publikowana na koniec stycznia roku N, opracowywana jest na podstawie wyników kwartalnego PKB.

Następnie dokonywane są następujące rewizje:

- drugi wstępny roczny szacunek PKB dla roku N-1 (na podstawie wyników kwartalnego PKB);
- trzeci wstępny roczny szacunek PKB dla roku N-1 (na podstawie wyników kwartalnego PKB) – opracowany na podstawie dostępnych, ograniczonych źródeł danych o rocznych wynikach przedsiębiorstw niefinansowych, rocznych danych dla sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz rocznych obrotów handlu zagranicznego (publikacja danych: Notatka informacyjna – kwiecień, Notyfikacja deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych – kwiecień oraz *Mały Rocznik Statystyczny Polski* – lipiec);
- pierwszy roczny szacunek PKB dla roku N-1 – opracowany na podstawie danych rocznych pozyskanych ze sprawozdań statystycznych, sprawozdań instytucji zewnętrznych, ostatecznych danych dla sektora instytucji rządowych i samorządowych (publikacja danych: Notatka informacyjna GUS dotycząca produktu krajowego brutto (PKB) i dochodu narodowego brutto (DNB) oraz Notyfikacja deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych – październik, *Rocznik Statystyczny RP* – grudzień);
- ostateczny roczny szacunek PKB dla roku N-2 – opracowany na podstawie danych ze sprawozdań statystycznych i źródeł administracyjnych, (publikacja danych: *Mały Rocznik Statystyczny Polski* – lipiec, publikacja *Rachunki narodowe według sektorów i podsektorów instytucjonalnych* – sierpień).

Każdorazowo po przeprowadzonej rewizji dane publikowane są na stronach internetowych GUS, m.in. w Dzielnicowej Bazie Wiedzy – DBW, Banku Danych Makroekonomicznych – BDM, Banku Danych Lokalnych – BDL, Wskaźnikach Makroekonomicznych. Użytkownicy są informowani o dokonanych zmianach w *Roczniku Statystycznym Rzeczypospolitej Polskiej (uwagi ogólne do działu Rachunki Narodowe)*, *Małym Roczniku Statystycznym Polski* oraz publikacji *Rachunki narodowe według sektorów i podsektorów instytucjonalnych*.

Rewizje główne dotyczą istotnych modyfikacji opublikowanych danych w wyniku zmian koncepcyjnych (metodologicznych), zmian w stosowanych klasyfikacjach, podstawowych źródłach danych, definicjach i aktach prawnych. Rewizją objęty jest pełen lub duża część szeregu czasowego, zarówno w cenach bieżących jak i cenach stałych.

Rewizje kwartalnych i rocznych rachunków według sektorów instytucjonalnych

Rewizje rutynowe

Harmonogram opracowywania kwartalnych i rocznych rachunków sektorowych (odpowiednio 3 miesiące i 9 miesięcy po okresie referencyjnym) wynika z zapisów Rozporządzenia ESA 2010. Rewizja rutynowa danych kwartalnych jest bezpośrednio związana z aktualizacją głównych agregatów (rocznych i kwartalnych danych o PKB), kwartalnych i rocznych rachunków sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz kwartalnych i rocznych danych z bilansu płatniczego. Dane te publikowane są w kwietniu oraz październiku w ogólnodostępnych bazach GUS oraz cyklicznych publikacjach GUS.

Dane dotyczące sektora instytucji rządowych i samorządowych są rutynowo rewidowane dwa razy w roku w trakcie opracowywania notyfikacji deficytu i długu (w kwietniu i październiku). Rewizje te zazwyczaj

związane są ze zmianą zakresu podmiotowego sektora, nowych wytycznych metodologicznych (tj. aktualizacją Podręcznika deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych) oraz rekomendacji Eurostatu. Rewizje rutynowe dotyczą trzech ostatnich lat tj. lat objętych notyfikacją fiskalną.

Rewizje główne niefinansowych rachunków sektorowych, podobnie jak w przypadku rewizji rutynowych, są następstwem zmian wprowadzonych w głównych agregatach PKB, danych sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz statystyce bilansu płatniczego. Zmiany te dotyczą istotnych modyfikacji opublikowanych danych w wyniku zmian koncepcyjnych (metodologicznych), zmian w stosowanych klasyfikacjach, podstawowych źródłach danych, definicjach i aktach prawnych. Rewizje główne, zarówno danych rocznych jak i kwartalnych, obejmują pełen szereg czasowy lub jego znacząca część.

Rewizje w rachunkach regionalnych

Rewizje rutynowe

W rachunkach regionalnych rewizje rutynowe dokonywane są dwa razy w roku.

Wstępne szacunki w zakresie produktu krajowego brutto (PKB) i wartości dodanej brutto (WDB) ogółem na poziomie NUTS 2 opracowywane są za rok N-1 i bilansowane z danymi z rocznych rachunków narodowych – pierwszym rocznym szacunkiem PKB (publikacja danych: szacunki wstępne publikowane są w informacji sygnałnej *Wstępne szacunki produktu krajowego brutto w przekroju regionów* – grudzień).

Następnie dokonywane są następujące rewizje:

- dane ostateczne (we wrześniu za rok N-2), w zakresie PKB i WDB według sekcji NACE na poziomie NUTS 2 – wstępne szacunki korygowane są ze względu na dostępność bardziej kompleksowych danych oraz bilansowane z danymi z rocznych rachunków narodowych (publikacja danych: dane ostateczne publikowane są w informacji sygnałnej *Produkt krajowy brutto i wartość dodana brutto w przekroju regionów* – wrzesień);
- dane zrewidowane (w listopadzie za rok N-2) PKB i WDB dotyczące obszernego zestawu danych z rachunków regionalnych na poziomach NUTS 1, NUTS 2 i NUTS 3 – uwzględniają zmiany wprowadzone w rocznych rachunkach narodowych przy notyfikacji deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (tzw. październikowa notyfikacja EDP), (publikacja danych: dane zrewidowane publikowane są w opracowaniu *Produkt krajowy brutto – rachunki regionalne* – grudzień).

Rewizje główne

W rachunkach regionalnych rewizje główne są konsekwencją zmian wdrożonych w rocznych rachunkach narodowych.

Główne rewizje w rachunkach regionalnych są przeprowadzane z następujących powodów:

- dostępność nowych źródeł danych i/lub nowych metod,
- zmiana definicji i klasyfikacji stosowanych do zestawiania rachunków narodowych i regionalnych,
- wprowadzenie nowych aktów prawnych,
- wdrożenie lub zmiana rozporządzenia Unii Europejskiej w sprawie ustalenia wspólnej Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS).

Każdorazowo po przeprowadzonej rewizji dane publikowane są na stronach internetowych GUS (m.in. w Banku Danych Lokalnych – BDL, Dziedzinowej Bazie Wiedzy – DBW). W przypadku dokonania rewizji użytkownicy informowani są o dokonanych zmianach w *Roczniku Statystycznym Województw* (uwagi ogólne do działu *Rachunki regionalne*) oraz publikacji *Produkt krajowy brutto – rachunki regionalne*.

Rewizje w tablicach podaży i wykorzystania oraz w bilansie przepływów międzygałęziowych

Rewizje rutynowe w zakresie tablic podaży i wykorzystania oraz bilansu przepływów międzygałęziowych ograniczone są do jednego opracowania zawierającego dane z ostatecznej wersji rocznego szacunku PKB, dla roku N-3. Opracowania wykonywane są z następującą częstotliwością:

- tablice podaży i wykorzystania – corocznie,
- bilans przepływów międzygałęziowych – co 5 lat dla lat kończących się na 0 i 5.

Rewizje główne przeprowadzane są każdorazowo po wprowadzeniu rewizji głównych do ostatecznej wersji rocznego szacunku PKB dla roku N-3.

Rewizje w badaniach parytetu siły nabywczej (PPP)

Rewizje rutynowe

Pełen cykl badania parytetu siły nabywczej walut (PPP) przewiduje przeprowadzenie następujących rewizji rutynowych:

- w marcu publikowany jest tzw. „szybki szacunek” PPP i PKB wyrażonego w Standardzie Siły Nabywczej (PPS) za rok N-1, obliczony na podstawie wstępnie zweryfikowanych danych cenowych za rok N-1,
- w czerwcu udostępniany jest wstępny szacunek PPP i PKB w PPS za rok N-1 (prognoza), obliczony na podstawie danych z roku N-1, uzupełnionych o dane z roku N-2,
- w grudniu publikowane są skorygowane wyniki za rok N-1, uwzględniające ostatnie dostępne dane cenowe oraz wagi wydatków PKB, zrewidowane wstępne wyniki za rok N-2, uwzględniające zaktualizowane dane cenowe i wagi wydatków PKB oraz ostateczne wyniki za rok N-3.

Po ogłoszeniu ostatecznych wyników, kolejne rewizje nie są wprowadzane przez kraje uczestniczące w programie międzynarodowych porównań PKB, bez względu na dalsze zmiany szacunków w obszarze rachunków narodowych.

Rewizje główne

Rewizje główne w badaniach parytetu siły nabywczej (PPP) mają miejsce wyłącznie w przypadku istotnych zmian w metodologii obliczania PPP, systemie rachunków narodowych (np. wdrożenie zrewidowanego ESA), klasyfikacjach, itp. Dokonanie rewizji pełnego szeregu danych wymaga zgody wszystkich krajów uczestniczących w Eurostat-OECD PPP Program.

Sposoby informowania użytkowników o rewizjach planowanych i nieplanowanych

Główny Urząd Statystyczny opracowuje roczny **harmonogram planowanych rewizji danych statystycznych**, który zamieszczany jest na Portalu Informacyjnym GUS. Harmonogram ten zawiera wykaz wszystkich zaplanowanych na dany rok rewizji z podaniem terminów dostępności danych po jej przeprowadzeniu, w tym uzyskaniu danych ostatecznych. Dodatkowo informacja o istotnych planowanych rewizjach wynikających ze zmian klasyfikacji, standardów, metodologii, definicji podawana jest w specjalnie przygotowanych notatkach informacyjnych na Portalu Informacyjnym GUS z odpowiednim wyprzedzeniem w stosunku do publikacji danych.

Informacja na temat rewizji znajduje się we wszystkich publikacjach prezentujących zrewidowane dane. W przypadku rewizji spowodowanych zmianami: metodologicznymi, klasyfikacyjnymi, standardów, wyceny produkcji, systemu cen stałych itp. zmienione dane prezentowane są w jak najdłuższym szeregu czasowym (retrospekcji), zależnym od charakteru prowadzonych badań, a także przyjętych rozwiązań systemowych i publikacyjnych oraz możliwości dokonywania przeliczeń. W przypadku braku takich możliwości dane prezentowane są za jeden okres (np. rok) w podwójnym ujęciu (np. w liczniku i mianowniku), tj. porównywalnie z danymi przed rewizją i po rewizji. Podwójne ujęcie danych obowiązuje w bieżącej edycji publikacji; w następnych edycjach prezentowane są już tylko dane w nowym ujęciu.

Znakiem umownym dla oznaczania danych zrewidowanych jest *.